

Herinneringen

In de jaren 20 tot en met de jaren 50 kwam Henk de Bakker zo nu en dan door Eemnes gelopen. Henk de Bakker was een zwerver. Hij heette helemaal niet De Bakker, maar hij was bakker geweest, was gescheiden, had de boel in de steek gelaten en was gaan zwerven. De echte naam van Henk de Bakker was Steven v.d. Voorts. Henk de Bakker kwam oorspronkelijk uit Barneveld, hij zei zelf dat hij een Barnevelder was.

Henk dronk spiritus.

Spiritus was in die dagen voor zulke mensen als Henk een vervangingsmiddel voor jenever. Van spiritus word je ook dronken en het is veel goedkoper dan jenever.

Het drinken van spiritus was toen kennelijk een probleem, want fabrikanten van dit product waren toen van overheidswege verplicht om ter afschrikking een blauwe kleurstof aan de spiritus toe te voegen.

We hadden thuis een kruidenierswinkel. Henk kwam nogal eens in de winkel om een fles spiritus te kopen, een "fles blauwe", zoals hijzelf sprak. Ik ben er eens getuige van geweest dat mijn moeder aanvankelijk weigerde hem spiritus te leveren.

"Man, houd er toch mee op, je wordt er blind van", sprak ze. Henk was er ongevoelig voor, hij dreigde dat hij naar de concurrentie zou gaan. Daarmee raakte hij een gevoelige snaar, want de concurrentie was hevig.

Uiteindelijk ging Henk toch met een fles blauwe de winkel uit.

Vroeger dacht ik, dat het verhaal over blind worden in Eemnes was bedacht en verspreid, maar later bleek me, dat het verhaal een veel groter verspreidingsgebied had: S. Carmiggelt

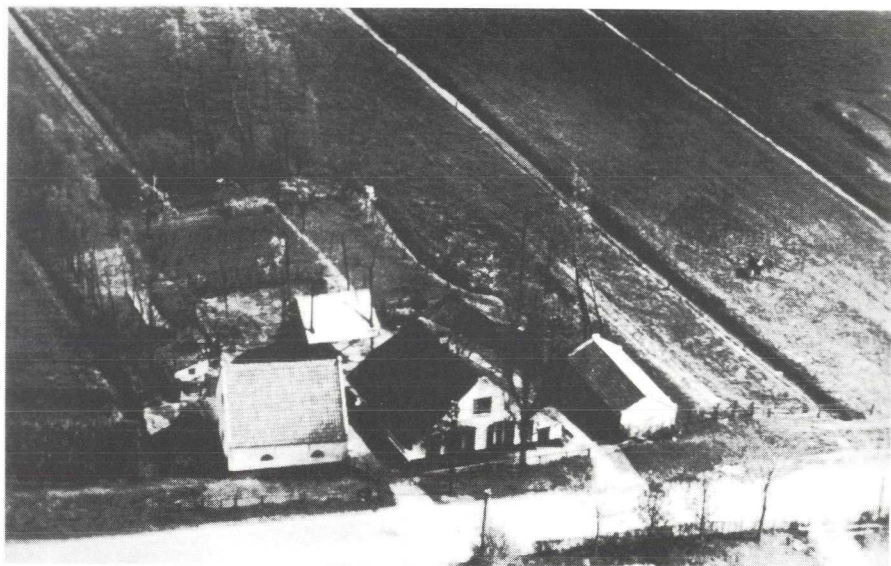

Foto van de voormalige boerderij van de familie Schot-
sman op Wakkerendijk 59. Henk de Bakker sliep hier vaak.

schreef in een van zijn verhalenbundels een stukje over spiritusdrinkers op het Malieveld te 's-Gravenhage. In dat stukje is ook sprake van blind worden ten gevolge van de blauwe kleurstof in de spiritus.

De mensen in Eemnes waren Henk wel goedgezind. Hij was eigenlijk een herenzwerver. Hij bedelde niet aan huis, niemand had last van hem. Hij was niet slecht gekleed en was erg netjes op zichzelf. Hij had een kam, zeep, een handdoek en zelfs schoensmeer bij zich. Zijn schoenen glommen altijd.

Henk had ook kinderen. Als zijn dochter ter sprake kwam, dan huilde hij.

Als hij over de Wakkerendijk liep, dan stond hij af en toe stil, haalde de fles uit de binnenzak van zijn colbertjasje en nam een slok. Als de fles weer in de jaszak zat, dan

vervolgde hij zijn onzekere gang.

In de jaren 30 sliep hij vaak in de hooiberg van Wakkerendijk 192. Die boerderij stond toen leeg (HKE, jaargang 18, nr 1, pag. 31). Later sliep hij in het hooi bij Teus Schotsman (Wakkerendijk 59), daar at hij ook wel mee.

Mevrouw H. Ruizendaal, dochter van Teus Schotsman, vertelde me: "Henk had wel eens een bril te koop. Toen mijn vader eens een bril van Henk paste en keurde sprak Henk: "Teus, je moet in de richting van Bunschoten kijken, dan kun je op de toren zien hoe laat het is". Zo kwam Teus Schotsman aan een bril."

Impressie bij de voormalige boerderij van de familie Schotsman-Wakkerendijk 59. De boerderij is in 1969 met de grond gelijk gemaakt.

Henk sliep ook wel in de gevangenis "onder de toren" van Eemnes Buiten (HKE, jaargang 18, nr 3, pag. 129, 130).

Ook Eemnes Binnen had zo'n "gemeentegevangenis", tegen het Dikke Torentje aangebouwd. Bij de restauratie van de toren is de gevangenis gesneuveld.

Het laatste dat ik van Henk de Bakker gehoord heb is, dat hij omstreeks 1960 in een bejaarden-verzorgingshuis verbleef, hij was niet blind.

Deze "Herinneringen" kwamen tot stand met medewerking van mevrouw H. Ruizendaal-Schotman. Als je iets wilt weten over Eemnes van de jaren 30 of later, dan kun je dat het beste aan haar vragen. Als ze het weet, dan ben je klaar, als ze het niet weet, dan ben je ook klaar, want dan weet niemand het.

Literatuur: S Carmiggelt, Zelfportret in stukjes, Leed.

De Meern, december 1996
Chris Roothart
Meentweg 166
3454 AZ De Meern